

AİLE İÇİ ÇATIŞMA, BOŞANMA VE İSTİSMAR

EVLİLİK (ANNE-BABA) ÇATIŞMASI ÇOCUĞUN PSİKOLOJİK SAĞLIĞINI NASIL ETKİLER?

- Anne-baba alt-sistemi içindeki çatışma, tüm ailenin denge, istikrar ve yakın ilişkiler kurma becerilerini olumsuz yönde etkiler.
- Stocker ve ark. (2003), bu tip ailelerden gelen çocukların, davranış bozukluklarının yanı sıra, daha fazla kendini suçlama ve tehdit edilme duyguları ifade ettiklerini; buna bağlı olarak da daha fazla uyum problemi yaşadıklarını belirtmiştir.

Evlilik atışmasının ocuğun Ruh Sağlığı Üzerindeki Etkilerini Şekillendiren Faktörler

1. ÇATIŞMANIN İFADE EDİLME BİÇİMİ
 - a. atışmanın konusu
 - b. atışmanın sıklığı
 - c. Şiddet
 - d. atışmanın çözümü

2. BAĞLAM
 - e. Çatışmayla ilgili geçmiş yaşantılar
 - f. Yaş
 - g. Cinsiyet

a. atışmanın Konusu

- Anne-baba arasında **ocuklarla ilgili konularda** ortaya çıkan çatışmalar, ocuk için daha fazla stres vericidir.

b. atışmanın Sıklığı

- alışmalar, anne-baba çatışmasının sıklığı ile çocuğun uyum problemleri arasında ilişki olduğunu göstermektedir.
- Anne-baba arasında yaşanan anlaşmazlıklar arttıkça, çocuğun rahatsızlık, öfke ve güvensizlik hissi de artmaktadır.

c. Şiddet

- Anne-baba arasında yaşanan fiziksel şiddet, sözel şiddete göre, çocukta daha fazla sıkıntı ortaya çıkarmaktadır.
- Araştırmalar, şiddet yaşanan ailelerden gelen çocuklarda psikopatoloji görülme riskinin, şiddet yaşanmayan ailelerden gelen çocuklardan **dört kat** daha fazla olduğunu göstermektedir.
- Şiddet hem fiziksel hem de psikolojik tehdit yarattığından, çocuğun güvenlik duygusunu olumsuz yönde etkiler.

d. atışmanın özümü

- Aile üyelerinin çatışmayla başa çıkma biçimi, çatışmanın yapıcı ya da yıkıcı sonuçlara yol açmasını etkiler.
- “Başa çıkma” kavramı, bireyin olayı nasıl algıladığını ve çatışmaya nasıl tepki verdiğini ifade eder.

YAPICI BAŞA ÇIKMA STRATEJİLERİ

- Bir engeli aŐma, iŐbirliĐi sağlama ve/veya karŐılıklı olarak memnun eden bir amaca ulaŐmaya çalıŐma sũrecidir.
- atışmanın yapıcı stratejilerle ele alınması, aile ũyeleri arasındaki yakınlığı arttırır, problemi çözmeyi kolaylaŐtırır, herkesin sorumluluğunu kabul etmesini ve birbirine empati göstermesini sağlar, iŐbirliĐini geliŐtirir.

YIKICI BAŞA ÇIKMA STRATEJİLERİ:

- Genellikle iki tarafın da çözümün getirdiği sonuçtan memnun kalmadığı stratejilerdir. Zorlama, baskı, fiziksel ve/veya sözel tehditler kullanmayı ya da çatıőmadan kaçınmayı içerir.
- Yıkıcı stratejiler, açık ve gizli olmak üzere iki şekilde ortaya çıkar.

Anne-baba çatışmasının nasıl sona erdiği, çocuğun evlilik çatışmasına gösterdiği tepkiyi etkiler:

Anne-babanın üzerinde konuşarak çözüme ulaştırdığı tüm çatışmalar, çözülmeyen çatışmalara göre, çocuk üzerinde daha az olumsuz etki bırakır:

- Çatışmanın çözüme ulaşması, çocuk için duygusal hoşnutsuzluğun, şiddetin ve çatışmaya dahil olma olasılığının sona ermesi anlamına gelir.
- Çözümle birlikte anne-baba duygusal olarak ulaşılabilir hale gelir ve aile bütünlüğü korunur.

Çatışmanın çözüme ulaşmaması durumunda ise (kaçınma dahil)

- Çocuklar daha fazla öfke, korku ve üzüntü yaşarlar.
- Bu da çocuğun içselleştirilmiş ve dışsallaştırılmış davranış problemleriyle ilişkili olma eğilimindedir.

e. Çatışmayla ilgili geçmiş yaşantılar

- Anne-baba çatışmasıyla ilgili olarak geçmişte yaşanan deneyimler, çocuğun çatışmaya verdiği tepkiyi etkiler.
- Çocuklar geçmişte anne-babalarının çatışmaları çözdüklerini gördüklerinde, yeni bir çatışmaya daha az olumsuz tepki gösterirler.

- Anne-baba arasındaki çatışmanın sık ve şiddetli olması durumunda, çocuğun bu duruma “alışmadığı”; tersine, rahatsızlık, öfke gibi duyguları daha fazla yaşadığı görülmektedir. Bu olumsuz duygular, özellikle fiziksel şiddet öyküsü olan ailelerde daha sık görülür.
- Bu tip ailelerden gelen çocukların, çatışmaya davranışsal olarak daha fazla tepkide bulunduğu ve dahil olduğu da bildirilmektedir.

f. Cinsiyet

- Anne-baba çatışmasıyla ilişkili olarak, erkek çocuklarda daha çok öfke ve davranım bozuklukları; kızlarda ise içe çekilme ve anksiyete görüldüğü bildirilmiştir.
- Ancak bu durum yaşa bağlı olarak birtakım değişiklikler gösterebilir.

g. Yaş

- Araştırmalar, 6 aylıktan geç ergenlik dönemine kadar, çocukların anne-baba arasındaki çözülmeyen çatışmalara, görünür bir üzüntü, çatışma ve öfkeyle tepki verdiklerini göstermektedir.

Anne-Baba Arasındaki atışma ocuğun Uyumunu Hangi Yollarla Etkiler?

1. Ebeveyn stilleri
2. Model olma
3. Çocuğun değerlendirmeleri
4. Duygusal güvenlik